

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Lukiopirtti – Nuorten TUVA – ja lukiokoulutuksen opintoihin kiinnittymisen toimintamalli
Hakemusnumero	201941
Valintakokouksen päivämäärä	19.9.2023
Hakijan virallinen nimi	Oulun kaupunki
Osatoteuttajat	
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.2 Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.11.2023
Päätymispäivämäärä	30.9.2025

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Yhä useammalla nuorella on haasteita arjenhallinnassa ja heidän toimintakykynsä on heikentynyt. Lisäksi nuorten mielenterveysongelmat ovat kasvaneet. Ongelmat heijastuvat nuorten koulutus- ja työpoluille. Osalle tutkintokoulutuksen valmentavaan koulutukseen (TUVA) ja lukiokoulutukseen osallistuvista nuorista oppilaitos fyysisenä ja sosiaalisena toimintaympäristönä on muodostunut esteeksi opintojen etenemiselle. Näin ollen opiskelusta tulee epäsäännöllistä, loppuu kokonaan tai opintoja pystytään edistämään vain etänä kotoa käsin.

Hankkeessa kehitetään uudenlainen osallisuutta tukeva toimintamalli, jossa nuorten toimintakykyä ja hyvinvointia vahvistava, kuntoutuksellinen ja yhteisöllinen toiminta kytketään osaksi TUVA- ja lukiokoulutusta. Toimintamallin ytimessä on oppilaitoksen ulkopuoliseen fyysiseen ympäristöön perustettava, erityisopettajien ja yhteisöpedagogisen valmentajan työtiimin luotsaama Lukiopirtti, jonka toiminnan tarkoituksena on saada nuoret pirtissä vietetyn jakson jälkeen palaamaan opintojen pariin omaan oppilaitoksen päiväopetukseen. Lukiopirtti muodostuu kahdesta eri ryhmästä. TUVA-pirtti on tarkoitettu Oulun kaupungin TUVA-koulutuksessa opiskeleville ja Lukiopirtti kaupungin päivälukioissa opiskeleville nuorille, jotka tarvitsevat tukea opinnoissaan elämänhallinnan haasteiden, jaksamisen tai mielenterveysongelmien vuoksi.

Kohderyhmä:

Hankkeen varsinaisina kohderyhminä ovat Oulun kaupungin TUVA-koulutuksen opiskelijat (noin 50 %) sekä päivälukioiden opiskelijat (n. 50 %).

Hankkeen tavoitteet:

1. Vahvistaa TUVA-opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksia ja toimintakykyä niin, että he pystyisivät TUVA-vuoden jälkeen hakeutumaan toisen asteen opintoihin ja aloittamaan opinnot siellä.

2. Edistää lukio-opiskelijoiden opintojen etenemistä yksilöllisen suunnitelman mukaisesti ja vahvistaa opiskelijoiden toimintakykyä niin, että opinnot voivat jatkua pirttijakson jälkeen omassa oppilaitoksessa.

3. Vähentää koulutuksen negatiivisia keskeytyksiä opintojen nivelvaiheissa (siirryttäessä perusopetuksesta toisen asteen opintoihin), erityisesti TUVA-vuoden aikana tai lukio-opintojen aloitusvaiheessa.

4. Tunnistaa ja tukea nuorten omia voimavaroja, vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja, luoda turvallinen opiskeluympäristö, edistää minäpystyvyyden lisääntymistä, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä rohkaista opiskelijoita päätöksentekoon ja yhteisöllisyyteen.

Uutuus-/lisäarvo:

Oulussa ei tällä hetkellä ole vastaavaa toimintaa. Tarve toiminnalle on suuri, jotta nuorten negatiivisten opintojen keskeyttämisten määrä saadaan vähenemään sekä pystytään kehittämään opintojen nivelvaiheen ja toisen asteen opiskelijalle heidän tarvitsemaansa laaja-alaista tukea opintojen jatkamisen mahdollistamiseksi. Hanke antaa toisen asteen oppilaitosten työlle yhden uuden tukimuodon, jollaista on aiemmin ollut vähän samantyyllisenä käytössä perusopetuksessa.

Konkreettiset toimenpiteet:

Pirtti-toimintaa toteutetaan työparitoimintana erityisopettajan ja valmentajan yhteistyönä. Lisäksi tukena ovat oppilaitosten opinto-ohjauksen ja opiskeluhuollon palvelut yhteistyöverkoston kautta. Toiminnan alkaessa kaikkia oppilaitoksia tiedotetaan tarkoituksenmukaisella tavalla toiminnasta ja sen tavoitteista. Projektipäällikkö, erityisopettaja ja valmentaja luovat selkeän toimintamallin, jonka avulla toimintaa organisoidaan. Toimintamallissa kuvataan pirtti-toimintaan ohjautumisen prosessi, pirtissä työskentely, hallinnollinen organisointi sekä yhteistyö lähettävän oppilaitoksen kanssa. Lisäksi toimintamallissa kuvataan, miten opiskelijan lähtötilanne kartoitetaan ja miten yksilöllinen ohjelma sekä tuki pirttijaksolle järjestetään.

Jokaiselle opiskelijalle tehdään henkilökohtainen pirtti-suunnitelma ja lukujärjestys. Pirtin henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tehdään yhteistyössä opiskelijan, hänen huoltajiensa, lähettävän oppilaitoksen sekä muun mahdollisen verkoston kanssa. Siinä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan opiskelijan henkilökohtaiset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet sekä sen hetkinen opiskelijan saama tuki ja hoito.

Jatkuvan haun kautta TUVA-koulutukseen hakeutuvat opiskelijat ohjataan ensin TUVA-pirttiin, jossa heille tehdään alkukartoitus ja TUVAn opiskelusuunnitelma yhteistyössä TUVAn erityisopettajan, opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajan kanssa. Tällöin heidän on helpompaa siirtyä kesken vuoden joko omaan kotiryhmään tai jäädä pirttiin suorittamaan TUVA-opintoja. Pirtissä olon aikana opiskelija säilyy oman oppilaitoksen opiskelijana ja suorittaa opintopisteitä erityisopettajan ja valmentajan tuella voimavarojensa mukaan omaan oppilaitokseen.

Arvioinnin suorittaa oman oppilaitoksen kyseisen aineen opettaja. Opintojen etenemisen seuraamisesta ja opiskelijan ohjauksesta huolehtivat oman oppilaitoksen ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja oppilaitoksen ohjaussuunnitelman mukaisesti. Yksi pirttijakso kestää yhden lukion periodin ajan eli n. kahdeksan viikkoa. Opiskelijan tilanteesta riippuen hän voi olla pirtissä korkeintaan kahden periodin (n. 16 viikon) ajan. Yhden periodin aikana lukio-opiskelija voi suorittaa oman kevennetyn opintosuunnitelman mukaisesti enintään 6 opintopistettä, joka voi koostua yhdestä tai useammasta opintojaksosta. TUVA-opiskelijat etenevät oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman suunnassa rajoitetusti. Hankkeen aikana järjestetään yhteensä 9 pirttijaksoa (toimintajaksojen tarkat päivämäärät mukailevat Oulun lukiodien periodien aikatauluja).

Toimintajaksot järjestetään seuraavasti:

Lukuvuosi 2023–2024 pirttijakso 1: marraskuu, pirttijakso 2: joulukuu-tammikuu, pirttijakso 3: helmikuu-maaliskuu, pirttijakso 4: huhtikuu-toukokuu

Lukuvuosi 2024–2025 pirttijakso 1: elokuu-syyskuu, pirttijakso 2: lokakuu-marraskuu, pirttijakso 3: joulukuu-tammikuu, pirttijakso 4: helmikuu-maaliskuu, pirttijakso 5: huhtikuu-toukokuu

Pirtti-toiminta tullaan järjestämään mahdollisimman kodinomaisessa, yhteisöllisyyden mahdollistavassa toimintaympäristössä, jossa kaikki voivat kokea itsensä tervetulleiksi. Näin fyysinen ja sosiaalinen toimintaympäristö tukevat pirtin tavoitteita, puretaan oppilaitosten toimintaympäristön aiheuttamia opintojen esteitä ja luodaan nuorille vahvistavia osallisuuden kokemuksia. Opiskelu tapahtuu kahdessa, maksimissaan kymmenen opiskelijan ryhmässä. Ryhmillä on myös yhteisiä tiloja, joissa voidaan järjestää erilaista yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Pirtti-toimintaa kehitettäessä tullaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään Oulun kaupungin nykyisiä yhteistyökanavia sekä kaupungin omaa toimintaa (esim. nuorisopalvelujen Byströmin ohjaamon toiminta).

Konkreettiset tulokset

Hankkeen tuloksena toimintaan osallistuneiden, heikommassa työmarkkina-asemassa olevien nuorten osallisuus ja hyvinvointi kasvaa sekä työ- ja toimintakyky vahvistuu. Nuoret kiinnittyvät paremmin yhteiskuntaan ja sen toimintaan. Hankkeen aikana syntyy uutta tietoa siitä, miten yhteisövaikuttavuusmallia voidaan tuloksellisesti hyödyntää nuorten haasteiden ratkaisemisessa. Hankkeen aikana luodaan, testaan ja kuvataan Lukiopirtin toimintamalli, jotta muut kunnat voivat hyödyntää sen tuloksia soveltamalla niitä omiin toimintaympäristöihinsä.

Määrälliset mittarit

- Toimintaan osallistuvien nuorten määrä sekä omaan kouluun opintojen pariin palaavien määrä.
- Pirttijakson aikana toimintaan osallistumisen ja poissaolojen määrä
- Pirttijaksojen aikana loppuun suoritettujen opintopisteiden määrä
- Suoritettujen TUVA-viikkojen määrä

Hanketta on valmisteltu laajassa, monialaisessa ryhmässä, johon on kuulunut lukion opinto-ohjaaja, aikuislukion rehtori (TUVA), oppivelvollisuudesta vastaava opinto-ohjaaja, lukion kuraattori, koulupsykologi, lukio-opetuksen johtaja, oppivelvollisuusasioista vastaava projektipäällikkö sekä projektitoimiston asiantuntijat.

Hankkeen valmistelussa on konsultoitu ja hyödynnetty aikaisemmin toteutetun ESR-rahoitteen hankkeen kokemuksia ja tuloksia (Tampereen LuPa). Toimintaa on kehitetty eteenpäin Oulun tarpeita vastaavaksi.

Lisätietoja hakemuksesta

- Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa (Oulu)
- Osallistujia 220 koulutuksessa olevaa

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	586 254 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	586 254 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	469 003 €, 80 %
Oma rahoitus (Oulun kaupungin kuntaraha)	117 251 €, 20 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa TUVA- ja lukio-opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksia ja toimintakykyä niin, että he pystyvät TUVA-vuoden jälkeen hakeutumaan jatko-opintoihin. Tavoitteena on myös vähentää negatiivisia keskeytyksiä opintojen nivelvaiheissa.

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (27/47) tullakseen rahoitetuksi. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 mukainen; hanke tukee koulutuspolkujen sujuvuutta (Koulutuksen, palveluiden ja harrastusten saavutettavuus, MAKO KT 2 B).

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erytysten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 27/47 p.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 6.6.2023

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä 9.6.2023

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.9.2023

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä 28.9.2023

Rahoittaja esittää hakemuksen hyväksymistä.

Kyllä / Ei